

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, 22 grudzień 2011 r.

**Krzysztof Hildebrandt
Prezydent
Miasta Wejherowa**

LGD-4101-016-03/2011
P/11/130

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Wejherowie (dalej: „Urząd”), której przedmiotem było finansowanie niepublicznych przedszkoli przez Gminę Wejherowo w latach 2010-2011 (do 30.11.)

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 30 listopada 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działalność Urzędu w skontrolowanym zakresie.

Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

W okresie objętym kontrolą Prezydent przekazał działającym na terenie Gminy 10 niepublicznym przedszkolom dotację w łącznej wysokości 5.034,3 tys. zł.

Zadania w zakresie: oceny wniosków o przyznanie dotacji i ustalania stawek dotacji w poszczególnych latach, naliczania dotacji dla przedszkoli niepublicznych, określania zaangażowania tych środków i wysokości transz miesięcznych, sporządzania projektów porozumień z przedszkolami niepublicznymi oraz prowadzenia ewidencji placówek niepublicznych były wykonywane od 2004 roku przez jednostkę organizacyjną Gminy

Wejherowo, tj. Miejski Zespół Obsługi Placówek Oświatowych w Wejherowie (dalej: „Zespół”)¹.

1. Pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia się prawidłowość przekazywania i rozliczania dotacji, o której mowa w art. 90 ust. 1 ustawy o systemie oświaty², gdyż stwierdzono m.in., że:

1.1. W badanym okresie 2 miesięczne części dotacji (spośród 29) przekazano po terminach wynikających z Uchwał Rady Miasta³, tj.:

- w 2010 r. jedna z transzy dotacji dla jednego z przedszkoli (za m-c lipiec w kwocie 1,5 tys. zł) została przekazana 3 dni po terminie,
- w 2011 r. jedna z transzy dotacji dla jednego z przedszkoli (za m-c wrzesień w kwocie 6 tys. zł) została przekazana 2 dni po terminie.

Przyczynami tego stanu był w jednym przypadku długotrwały obieg dokumentów w Urzędzie, a w drugim zbyt późne złożenie zapotrzebowania na środki przez Dyrektora Zespołu.

1.2. Dotacja dla 4 przedszkoli została przekazana w kwocie nienależnej o 77,0 tys. zł, z tego w 2010 r. na kwotę 39,7 tys. zł, w tym:

- w wyniku błędnych podliczeń ilości dzieci wykazywanych w listach obecności, dotacja została zawyżona ogółem o 2,4 tys. zł, z czego 870 zł dotyczyło dotacji naliczonej, przekazanej i rozliczonej w 2010 r. Dotacja zawyżona w 2011 r. została zwrócona na rachunek Urzędu,
- w wyniku przyjęcia do naliczenia dotacji, dzieci poniżej 2,5 lat (*art. 14 ustawy o systemie oświaty*), zawyżono dotację należną ogółem o 74.7 tys. zł, z czego 38,9 tys. zł dotyczyło dotacji naliczonej, przekazanej i rozliczonej w 2010 r. Dotacja zawyżona w 2011 r. (w kwocie 35,8 tys. zł) została rozliczona po zakończeniu kontroli.

Wg wyjaśnień Prezydenta Miasta decyzję o przekazywaniu dotacji dla dzieci niespełniających kryterium wieku podjął odpowiedzialny za realizację zadań oświatowych Zastępca Prezydenta Miasta.

1.3. Porozumienia z osobami prowadzącymi przedszkola niepubliczne zostały zawarte przez Prezydenta Miasta po upływie terminu wynikającego z §2 ust. 4 uchwały Rady Miasta

¹ Uchwała Rady Miasta Wejherowa z dnia 08.11.2004r. nr IVk/XXIII/284/2004

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

³ W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy uchwały: uchwała Rady Miasta Wejherowa z dnia 16 grudnia 2008 nr Vk/XXX/320/2008, uchwała Rady Miasta Wejherowa z dnia 15 grudnia 2009 r. nr Vk/XLI/464/2009 oraz uchwała Rady Miasta Wejherowa z dnia 26 października 2010 r. nr Vk/L/543/2010

z dnia 26.10.2010 r. (tj. po udzieleniu I transzy dotacji przedszkolom niepublicznym w kwocie ogółem 229.694 zł). Prezydent Miasta wyjaśnił, że opóźnienie w zawarciu porozumień wynikało z dużej ilości innych zadań wykonywanych przez Zespół, co nie uzasadnia jednakże, zdaniem NIK, stwierdzonej nieprawidłowości.

1.4. Do porozumień zawieranych w 2011 r. z osobami prowadzącymi przedszkola Prezydent Miasta wprowadził zapis naruszający *art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty*, tzn. ustalił wysokość dotacji do kwot wynikających ze stanów liczebnych dzieci, określanych we wnioskach o przyznanie dotacji (składanych do dnia 30 września roku poprzedniego). Tymczasem wg ww. przepisu dotacje przysługują na każde faktyczne dziecko.

1.5. W trakcie kontroli stwierdzono również, że:

- uchwały Rady Miasta z dnia 15.12.2009 r. i z dnia 26.10.2010 r. określały tryb udzielania i rozliczania dotacji oraz zakres kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji, zgodnie z wymogami *art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty*; w uchwale z dnia 26.10.2010 r. określono również tryb takiej kontroli,
- dotacje były przekazywane przez Urząd w wysokościach zgodnych z kwotami naliczanymi przez Zespół,
- dotacja przekazana w 2010 r. została rozliczona, tj. Zespół sporządził sprawozdanie z wykorzystania dotacji, a odpowiedzialny w Urzędzie pracownik dokonał jego weryfikacji.

2. Ustanowiony system kontroli zarządczej był częściowo nieadekwatny i nieskuteczny.

2.1. Prowadzona w Urzędzie weryfikacja prawidłowości naliczania i przekazywania dotacji przedszkolom niepublicznym była nieskuteczna. Pracownik odpowiedzialny w Urzędzie za weryfikację prawidłowości przekazywanej dotacji dla przedszkoli niepublicznych nie dokonywał sprawdzenia prawidłowości naliczenia przez Zespół stawki dotacji⁴, a wykonywana przez niego kontrola prawidłowości naliczenia dotacji wg miesięcznych informacjach o liczbie uczniów była niewystarczająca, czego skutkiem było przekazywanie dotacji w nadmiernych wysokościach.

2.2. Nie dochowano terminu przewidzianego uchwałą Rady Miasta na zawarcie porozumień z osobami prowadzącymi przedszkola niepubliczne, a przyczyną tej nieprawidłowości (wg wyjaśnień) był sposób organizacji pracy w Zespole odpowiedzialnym za sporządzenie projektów tych porozumień.

⁴ Kwota 290 zł w 2010r. i kwota 301 zł w 2011r.

2.3. Nie dokonano identyfikacji ryzyka na stanowisku odpowiedzialnym w Urzędzie za sprawowanie nadzoru nad prawidłowością przekazywania i rozliczania dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych. Identyfikacja taka została przeprowadzona na pozostałych stanowiskach Urzędu objętych badaniem, zgodnie z §7 instrukcji⁵.

2.4. W trakcie kontroli stwierdzono również, że:

- Prezydent Miasta zarządzeniem z dnia 12 lipca 2010 r. zobowiązał Dyrektorów jednostek organizacyjnych Miasta do zorganizowania systemu kontroli zarządczej, zgodnie z ustawą o finansach publicznych⁶,
- w Urzędzie wprowadzono wewnętrzne regulujące określające zasady funkcjonowania kontroli zarządczej, w szczególności takie jak: instrukcja w sprawie procedur kontroli wydatków w tym ich zgodności z planem finansowym oraz zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków jak i instrukcję zarządzania ryzykiem,
- proces udzielania dotacji przedszkolom niepublicznym był wprowadzony do planu audytu na 2011 r. (do dnia rozpoczęcia kontroli zadanie nie było wykonane),
- zadania polegające na sprawowaniu nadzoru nad prawidłowością przekazywania i rozliczania dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych zostało wpisane do zakresu czynności odpowiednich pracowników Urzędu,
- osoba odpowiedzialna w Urzędzie za weryfikację prawidłowości przekazywanej dotacji dla przedszkoli niepublicznych uczestniczyła w szkoleniach z zakresu analizy kosztów oświatowych i nadzoru nad oświatą oraz zadań organu prowadzącego oraz posiadała stosowne kwalifikacje (wykształcenie wyższe ekonomiczne).
- w 2011 r. Urząd zaplanował⁷ i przeprowadził 2 kontrole wykorzystania dotacji udzielonych niepublicznym przedszkolom (w jednym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości; wyniki drugiej kontroli na dzień zakończenia badania przez NIK były w trakcie realizacji). Informacje o przeprowadzonych przez Urząd kontrolach mają zostać przekazane Radnym Miasta Wejherowa w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2011r.- *art. 34 ust. 1 pkt 6 lit b ustawy o finansach publicznych* (w 2010 r. zadania kontrole były prowadzone przez Zespół). W badanym okresie Urząd nie prowadził kontroli Zespołu w zakresie naliczania dotacji przedszkolom niepublicznym.

⁵ Zarządzenie Prezydenta Miasta Wejherowo z dnia 12.07.2010 r. nr 132/2010

⁶ Dz. U. z 2009 nr 157, poz.1240 ze zm.

⁷ Zarządzenie Prezydenta Miasta z dnia 14.02.2011r. nr 30/2011

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w zakresie rozliczenia dotacji przekazanej w nadmiernej wysokości w 2010 r.,
- 2) podjęcie działań organizacyjnych w zakresie przekazywania dotacji za faktyczną liczbę dzieci wykazywaną w miesięcznych listach obecności,
- 3) podjęcie działań organizacyjnych w zakresie zwiększenia skuteczności weryfikacji prawidłowości dotacji przekazywanej dla przedszkoli niepublicznych,
- 4) dokonanie identyfikacji ryzyka na stanowisku odpowiedzialnym w Urzędzie za sprawowanie nadzoru nad prawidłowością przekazywania i rozliczania dotacji dla niepublicznych placówek oświatowych,
- 5) przystąpienie do monitorowania funkcjonowania kontroli zarządczej w Zespole.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.